هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

٣

١٩٩٢ – بەرگی سێیەم

چاپی یەکەم ١٩٩٧

پێرست :

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٤) چوارشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/٩/٢٣ ــــــ ل٥

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٥) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/٩/٢٨ ــــــ ل٥٩

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٦) سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/٩/٢٩ ــــــ ل١٠٥

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٧) شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١٠/٣ ــــــ ل١٣٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٨) یەک شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١٠/٤ ــــــ ل١٧١

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣٩) سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١٠/٦ ــــــ ل٢٠٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٠) چوارشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١٠/٧ ــــــ ل٢٣٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤١) شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١٠/١٧ ــــــ ل٢٧١

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٢) یەک شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١٠/١٨ ــــــ ل٢٩٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٣) شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١٠/٣١ ــــــ ل٣٣٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٤) یەک شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١١/١ ــــــ ل٣٦٧

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٥) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١١/٢ ــــــ ل٣٧٩

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٦) سێ شەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١١/٣ ــــــ ل٤١٩

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٧) چوارشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١١/٤ ــــــ ل٤٥٥

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤٨) دووشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/١١/٩ ــــــ ل٤٩١

دەڵێ ئەو بڕیارە پێچەوانەی یاسایە لەبەر فلان هۆ، یان ئەو بڕیارە ڕێکەو ڕاستە لەبەر فلان هۆ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

پێویست ناکات لیژنەی یاسا بیڵێ ئەوە لە پێڕەوی ناوخۆ پەرلەماندا هەیە، بەندێکی ڕوونەو، ئەوەی لێرە دائەنیشێت هەقی هەڵوەشاندنەوەی هەر بڕیارێکی هەیە.

بەڕێز عیزەدین مستەفا رەسول:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

حزبەکان کە ئەندامن لەپەرلەمان حەقی خۆیانە پێش ئەوە بێنە ناو پەرلەمان لەبابەتەکان بکۆڵنەوە و بڕیاری خۆیان بدەن. بۆ چی دەنگ دەدەن، بۆچی دەنگ نادەن؟، بەڵام ئێمە چەند سەعاتێک لێرە گفتوگۆی لەسەر دەکەین، ئەوسا هەڵدەگیرێ بۆ لێکۆڵینەوەی مەکتەبی سیاسی، کەواتە ئێمە لە ڕۆڵی پەرلەمان کەم دەکینەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو بابەتە ئێمە لێی بێ دەنگ نابین تاوەکو نەگەین بە ئەنجامێک وەکو فەرموودەی قورئان دەڵێ:

(لن ابرح الأرض حتى يأذن لي أبي أو يحكم الله بيننا فهو أحكم الحاكمين).

صدق الله العظيم

لە ڕاستیدا ئەمە یەکەم لادانە، بۆیە ئەبێت حەدێکی بۆ دابنرێ.

بڕگەیەک هەیە ئێمە زیادمان نەکرد، حەز ئەکەم ڕاتان وەرگرم بەرامبەر ئەو بابەتە، ئەویش ئەمڕۆ نزیکەی سەعات (١٠) ئەنجومەنی وەزیران خەملاندنی بوودجەیان بۆ ناردین، ئینجا ئێمە دەیدەین بەلیژنەی ئابووری و، هیوادارم بەزووترین کات دابنیشن و دیراسەی ئەم بوودجەیە بکەن و، ڕاپۆرتیان دەربارەی ئەم بابەتە ئامادە بکەن. ئەمە تەنیا بۆ ئاگادارییە و نابێتە خاڵ لە بەرنامەی ئەمڕۆدا.

پرۆژەی یاسای پاراستنی بیانییەکان، لەگەڵ ڕێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکان لای هەمووتانە؟ تکایە ئەگەر زەحمەت نەبێت لیژنەی یاسا بێنە سەر مینەسە.

بەڕێز شێروان ناسح حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

یاسای پاراستنی بیانی یەکان دەخوێنمەوە.

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار(   )

تأريخ القرار

بناءاً على مقتضيات مصلحة شعب كوردستان واستناداً الى الفقرة (١) من المادة(٥٦) من قانون المجلس الوطني لكوردستان العراق رقم (١) لسنة ١٩٩٢ قرر المجلس بجلسته المنعقدة في (   ) إصدارالقانون الآتي:

قانون رقم (   ) لسنة ١٩٩٢
قانون حماية الأجانب والعاملين مع منظمات الأمم المتحدة والمنظمات الأنسانية في إقليم كوردستان العراق.

المادة الأولى:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

یاساكە بڕگە بڕگە گفتوگۆی لەسەر دەكەین.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن .

قانوون حمایە الأجانب والعاملین، مەبەست لە (العاملین) كێ یە؟، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

مەبەستمان لە(العاملین) ئەو كەسانەن كە خەڵكی كوردستانن و لەگەڵ ڕێكخراوەكانی نەتەوە یەكگرتووەكان كار دەكەن، وەك شوفێرێك، یان یاریدەدەرێك، یان هەركەسێك كە كارمەندی ئەوان بێت هەمان یاسای لەسەر جێبەجێ دەبێت.

مەبەستی (مشرع) لە دانانی ئەو یاسایە ئەوەیە كە پارێزگاری كارمەندانی ئەو ڕێكخراوانە بكات، چونكە زۆر جار خەڵكانێك كە لەگەڵ ئەو ڕێكخراوانەدا كار دەكەن تیرۆر دەكرێن بە مەبەستی ئەوەی ئەو ڕێكخراوانە بترسێن و لە كوردستاندا بڕۆن، ئەمەیە مەبەستی (مشرع) لە دانانی یاساكەو، ڕای كۆتاییش بۆ ئەندامانی بەڕێزە، سوپاس.

بەڕێز عومەر سەید عەلی حسێن:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

لەوانەیە هەندێ لەوكارمەند كوردانەی كە لەگەڵ ئەو ڕێخراوانەدا كار دەكەن دوژمنداری كەسێتییان هەبێت، لەبەر ئەوە كاتێك دەكوژرێن مەرج نییە تاوانبارەكە لە سێدارە بدرێت، سوپاس.

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن .

پێشنیار دەكەم ئەم یاسایە تەنیا تایبەت بێت بە كارمەندە بیانییەكان، چونكە ئێمە یاسای مەدەنیمان هەیە بۆ كارمەندە كوردەكان، سوپاس.

بەڕێز حەسەن حەمید ڕەحیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پشتگیری لە قسەکەی بەڕێز عومەر سەید عەلی دەکەم، چونکە هی وا هەیە لەناو شار تاوانێکی کردووە، ئێستا بووە بە شوفێر لە (UN) یان یەکێک لە ڕێکخراوەکان، لەوانەیە خەڵک لەتۆڵەدا بیکوژن، لەبەر ئەوە پێشنیار دەکەم کە حکومەتی هەرێم خۆی شوفێرەکان دابنێت بۆ ئەوە ڕێکخراوانە بۆ ئەوەی ئەو جۆرە دیاردانە ڕوونەدات، سوپاس.

بەڕێز حازم ئەحمەد محەمود یوسفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرسیارێک لە لیژنەی یاسایی دەکەم دەربارەی (قانون حماية الاجانب و العاملين مع منظمات الأمم المتحدة)، ئایا ئەم یاسایە هەموو بیانییەکان دەگرێتەوە کە دێنە کوردستان هەتا ئەگەر دوژمنی میللەتی کوردیش بن؟، سوپاس.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

زۆربەی ئەو کەسانەی کە لەگەڵ ئەو ڕێکخراوانەدا کار دەکەن مرۆڤی گومان لێکراوو هاندراون، تەنیا ئەمانە نەبێت کە لەلایەن حزبەکانەوە تەزکیە کراون و لەگەڵ ڕێکخراوەکاندا کار دەکەن، لەبەر ئەوە پێشینار دەکەم کە ئەو کارمەندانە شەرەفی پارێزگاری کردنیان پێ نەدرێت، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وەڵامی تێبینییەکانی ئەندامە بەڕێزەکان دەدەمەوە:

بێگومان کە یاسایەک دادەنرێت بە سیفەتی گشتی دادەنرێت و تەماشای هەندێ لایەنی تایبەتی ناکرێت. کاتێک بیانییەکان دێنە کوردستان، دەزانن حکومەتی عێراق بڕیاری تیرۆرکردنی هەموو بیانییەکی داوە کە بێتە ناو عێراق، ئێمەش ئەو یاسایەمان بۆ ئەوە داناوە کە پارێزگاریان بکەین و، هەروەها وەکو هەموو کارێکی تر کە مەترسی لەسەر بێت یاسا پارێزگاری دەکات بۆ ئەوەی خەڵک نەترسێن لەو ڕێکخراوانەدا کار بکەن.

خاڵێکی تر دەربارەی ئەو کەسانەی کە تەزکیە دەکرێن لەلایەن حزبەکانەوە، ئەمە پەیوەندی بە دانانی یاساوە نییەو، تەنیا پەیوەندیی بە حزبەکانەوە هەیە کە ئەوان کێ دەنێرن بۆ کارکردن لەگەڵ ئەو ڕێکخراوانە.

سەبارەت بە پرسیارەکەی بەڕێز حازم یوسفی، ئەم یاسایە بە شێوەیەکی گشتی بۆ پارێزگاری کردنی هەموو بیانییەک دادەنرێت کە دێنە ناو کوردستان، هەتا ئەگەر کوردێکیش لەدەرەوە جنسیەی وڵاتێکی بیانی وەرگرتبێ ئەویش دەگرێتەوە، بێگومان هەموو بنەمایەکیش ئیستسنای هەیە، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بۆ زیاتر ڕوون کردنەوەی پرسیاری ئەندامانی پەرلەمان کە زۆری لە جێی خۆیەتی، یاساکە لە بنەڕەتدا لەوەزارەتی ناوخۆو ئەنجوومەنی وەزیراندا گفتوگۆی لەسەر کراوە، پاشان ئاراستەی پەرلەمان کراوە، مانای ئەوەیە ئەوان بەرژەوەندیی ولاتەکەیان بەرچاو خستووە، ئینجا ئەم یاسایەیان بۆ ئێمە ناردووە.

دەربارەی ئەو کەسانەش کە دادەمەزرێن لەو ڕێکخراوانە، پێشنیار دەکەم لەلایەن وەزارەتی ناوخۆو مرۆڤایەتی تەزکیە بکرێن و ڕەوشت پاکیان بچەسپێنن، پاشان لە ڕێکخراوەکاندا دابمەزرێن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

پێشنیارێک هەیە لەسەر بابەتی(عاملین) بەو شێوەیە: (أو أحد العاملين مع منظمات الأمم المتحدة أوالمنظمات الأنسانية العاملة في إقليم كوردستان العراق إذا كان عملهِ لدى المنظمات المذكورة هو دافع لقتله) ئەمە وەک پێشنیارێکە.

بەڕێز لیوا کەمال موفتی/ وەزیری پێشمەرگە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دوو پێشنیارم هەیە، یەکەم برگەکە بەو شێوەیە بێت (يعاقب بالأعدام كل من قتل عمداً أوساهم..).

خاڵی دووەم، پێشنیار دەکەم دادگا بریاری ئەوە بدات کە ئەو کارمەندەی دەکوژرێت لە کاتی جێبەجێ کردنی ئەرکی ڕەسمی بووە، یاخود کوشتنەکەی ئاساییە، سوپاس.

بەڕێز سەعدی ئەحمەد محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەرای من ئەو برگە تازەیە زیادە، چونکە لە مادەی (٢)دا هاتووە(لاتطبق أحكام الفقرة (آ) من المادة الأولى من هذا القانون على الجاني ،اذاكان للمجني عليه دور في موضوع الجريمة و تطبق في حقهِ العقوبات الواردة)، واتا ئەگەر بیانییەک تاوانێکی (مخل بالشرف)ی کرد بێت خۆی بەشدارە لە تاوانەکە، لەبەر ئەوە دەبێ یاسای ئاسایی بەسەردا بسەپێت، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

سەبارەت بە تێبینییەکەی بەڕێز وەزیری پێشمەرگە، ئێمە بۆیە لامان داوە، چونکە لە یاسای سزادان هیچ دەقی وا نییەو، ئەو بابەتە تازەیە، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد ئەمین عەبدولحەکیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڕاستی من دەقەکەم بەشێواو دێتە بەرچاو، پێشنیار دەکەم ئەمە بکرێت بەدوو مادە یەکێکیان

تایبەت بێت بەو بیانیانەی لێرە کاردەکەن ئەوی تریان تایبەت بێت بەو کارمەندانەی کە لەگەڵیاندا کاردەکەن،واتا بەم شێوەیە بێت.

الماده الأولى: (يعاقب بالأعدام كل من قتل عمداً شخصياً أجنبياً). «أو أحد العاملين» لابرێت لەو دەقە.

المادة الثانية: (يعاقب بالأعدام كل من قتل شخصاً أجنبياً من منظمات الأمم المتحدة والمنظمات الأنسانية العاملة في إقليم كوردستان العراق) ئینجا لەدوای ئەوە «أو أحد العاملين معهم أثناء ممارسة العمل» زیاد بکرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

هەندێک بابەت هەیە دەبێ ئێمە بە وردی سەیری بکەین، ئەگەر کارمەندێکی ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان دەست نیشان کرابێ بۆ کوشتن، ئەوە لەوانەیە لەکاتی کارکردنی ڕەسمی و لە دەرەوەی دەوامی ڕەسمیش تیرۆر بکرێت.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە هێشتا گفتوگۆ لەسەر ناونیشانەکە دەکەین، ئێمە دەمانەوێ پەرلەمان بڕیار بدات لەسەر یاسای پاراستنی ئەو کارمەندانەی لە ڕێکخراوەکاندا کار دەکەن بۆ ئەوەی هان بدرێن بەردەوام بن لەسەر کارەکەیان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

پرسیارێک هەیە (قانون حماية الأجانب) وشەی (العاملين)ی لەگەڵدا بێت یان نا؟.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشنیار دەکەم وشەی (العاملين)ی تیادا نەبێت، لەبەر ئەوەی ئەو ڕێکخراوانەی لەکوردستاندا کار دەکەن زۆربەی زۆری ئۆتۆمبیلی خۆیان نییە، زۆربەیان ئۆتۆمبیلی کۆنە جاشن و بەکرێیان گرتوون، مادام ئەگەر شوفێری ئەوان بپارێزرێ، ئەی بۆ شوفێرەکانی سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی و سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران نەپارێزرێن، لەبەر ئەوە من لەگەڵ ئەوەدا نیم کە ڕێکخراوەکان ئەم مافەیان پێ بدرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

پێشنیارێک هەیە دەڵێ(العاملين) ی تیا نەبێت. ئەمە دەخەینە دەنگدانەوە.

کێ لەگەڵ ئەوەدایە(العاملين) لە دەقەکەدا وەکو خۆی بمێنێتەوە تکایە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرزکرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ نییە؟.. بە زۆربەی دەنگ دەقەکە وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

بەڕێز شـێـروان ناسح عـەبدوڵڵا حـەیدەری:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

المادة الأولى فقرة(أ)/ يعاقب بالأعدام كل من قتل عمداً شخصاً أجنبياً أو أحد العاملين مع منظمات الأمم المتحدة والمنظمات الأنسانية العاملة في إقليم كوردستان العراق.

الفقرة(ب) تراعى العقوبات المقررة في أحكام قانون العقوبات العراقي وتعديلاته رقم(١١١) لسنة/١٩٦٩ بخصوص الحالات غير الواردة في الفقرة(أ) من هذا القانون.

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن:

هیچ تێبینییەک هەیە لەسەر ئەم مادەیە؟.

بەڕێز شـەوکـەت حـاجی مـوشـیـر ئەحـمـەد:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

بەڕای من پێویستە بکرێت بە (یعاقب بالأعدام کل من قتل عمداً شخصاً أجنبیاً أو عاملاً مع المنظمات)، چونکە (أجنبی) ئێرانیش دەگرێتەوەو ئەو کوردە ئەجنبییانەش دەگرێتەوە کە لەدەرەوەن و ناسنامەی بیانیان وەرگرتووە، بۆیە پێویستە ئەو (أجنبی)یانەی لەگەڵ رێکخراوەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان کاردەکەن دیاری بکرێن کێنە؟.

بەڕێز حـازم ئەحـمـەد مـەحـمـود یوسـفی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

من تەئکید لەسەر ئەوە دەکەم کە (أجنبی) ئێرانیش دەگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز حـەمـیـد سـەلیم مـیـران:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

پێشنیار دەکەم بڕگە(أ) بەو شێوەیە بێت: (کل من شرع بالقتل أو قتل عمداً)، چونکە ئەو بڕگە (أ) بەو جۆرە مایەوە، یەکێک هەوڵی کوشتنی کردو، کوشتنەکەی نەکرد، ئەوا یانی هیچ نەکرا، سوپاس.

بەڕێز جـەمـیـل عـەبدی سندی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

پێشنیار دەکەم دەقەکە بەو شێوەیە بێت : (یعاقب بالأعدام کل من قتل عمداً شخصاً أجنبیاً أو أحد العاملین مع منظمات الأمم المتحدة والمنظمات الأنسانیة في إقلیم کوردستان العراق بشکل رسمي، یان « استحصال موافقة مجلس وزراء »)، بۆ ئەوەی جیاوزای هەبێت لە نێوان ئەو کەسانەی کە لەگەڵ رێکخراوەکان کار دەکەن و ئەو مرۆڤە خراپانەی کە بەڕێزان ئەندامانی باسیان کردن، سوپاس.

بەڕێز عـەبدوڵڵا حـاجی ئیبـراهیم عـەبدوڵڵا:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

پێویستە جیاوازی بکرێ لە نێوان ئەو بیانییانەی کە لە دەرەوە بۆ کاروباری بۆ کاری مرۆڤایەتی

دێنە ناو كوردستان، لەگەڵ ئەوانەی كە لەودیوی سنووری توركیاو ئێران بۆ كاری تیرۆری دێن، سوپاس.

بەڕێز د. عیزەدین مستەفا رەسول:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

دوو پێشنیارم هەیە بۆ لیژنەی یاسا، یەكەم لقێك جیا بكرێتەوە بۆ ئەو بێگانانەی بەكاروباری مرۆڤایەتی هاتووەنەتە كوردستان.

، دووەم: وشەی (العاملین) مادام بڕیاری لەسەر درا وەكو خۆی بمێنێتەوە، سوپاس

بەڕێز ئازاد فەتاح میران:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەرای ئێمە دەقەكە بەو شێوەیە بێت :(یعاقب بالأعدام كل من قتل عمداً شخصاً أجنبیاً عاملاً مع منظمات الأمم المتحدة والمنظمات الأنسانیة وكذلك العاملین معهم في إقلیم كوردستان العراق)، سوپاس

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بیانییەكان رەوشتیان وایە ناترسێن و، دێنە كوردستان بەبێ پارێزگاری لەشارێك بۆ شارێك ئەچن، بێ ئەوەی بزانن بەچ رێگایەكدا چوونە، لەبەر ئەوە پێشنیار دەكەم كە وەسیتێك لەلای ئێمەوە دەربچێت بۆ وەزارەتی ناوخۆ تاكو پارێزگاریان بكات و، نەیەڵن ئەو بیانییانە لە خۆیانەوە بێن و بچن بەمەش دیاردەی تیرۆركردنیان كەم دەبێتەوە، سوپاس.

بەڕێز مەلامحەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

پێشنیار دەكەم ئەم مادەیە بەم شێوەیە بێت (یعاقب بالأعدام كل من یتسبب عمداً في قتل أجنبي دخل كوردستان وله حصانة، أو أحد العاملین مع منظمات الأمم المتحدة والمنظمات الأنسانیة العاملة في إقلیم كوردستان أثناء قیامه بالعمل.)، سوپاس.

بەڕێز فەرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من ئەم بڕیارە بەو رەهاییەی كە هاتووە، ئێمە پێمان خۆش بێت، یان خۆش نەبێت، خزمەتی سیخورەكان دەكات و، رێگا خۆش دەكات بۆ كاری سیخوری لەسەر كورستان و بزووتنەوەی كوردیدا، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

بۆ زانیاریتان پێش ماوەیەك (مەدام میتران) كە لە كوردستانەوە گەڕایەوە بۆ فەرەنسا، نامەیەكی سوپاسنامەی نارد تیایدا ئەڵێ: **(پێش هەموو شتێك سوپاستان ئەكەم بۆ ئەو**

پێشوازییەی کە ئێوە لە منتانَ کرد لەکوردستان و ئەو هەوڵەی کرا لە مانگی حەوت، هیچ بۆ کوشتنی من نەکرا، هیچ لەبڕیاری منی نەگۆڕیوە بۆ پشتگیریی مافی کورد. من دەزانم ئەمڕۆ بارودۆخ زۆر ناخۆشە بۆ کوشتنی مەدەنی، بۆ ئەوەی ڕێکخراوەکانی تر بتوانن هاوکاریتان بکەن من داخوازیتان لێ دەکەم شتێکی وابکەن کە پاراستنی ئەندامی ڕێکخراوە مرۆڤایەتییەکان مسۆگەر بکەن، من لەو بڕوایەدام کە ڕێکخستنی ئەو پاراستنە بە «إتفاق مشترک»ی نێوان هەموو لایەنەکان و حکومەتی کوردستان دەکرێت، یوادارم کە ئێوە یارمەتی چارەسەرکردنی ئەو کۆسپە بدەن. بڕواتان هەبێت .. «دانیال میتران» .).

ئەمە یەکێکە لە دۆستەکانی گەلی کورد دیارە بابەتی تەقینەوەو تیرۆر کاری تێ کردووە لەدەرەوە بەپەرۆشەوە تەماشای ئەو بارە دەکات، ئەوە بۆ ئاگاداریی ئێوەی بەڕێزە، با لیژنەی یاسا بفەرموێ بەردەوام بێ.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وشەی (أجنبی) تۆزێک لێی بکۆڵینەوەو بزانین (أجنبی) یانی چی؟ (أجنبی) جاسووس و تێکدەر نییە، کەسێک بەبێ پاسپۆرت، بەبێ هیچ شتێک بچێتە دەوڵەتێک تێکدەرە، یان بۆ جاسوسی بچێتە دەوڵەتێکی تر ئەوە تێکدەرە، بەلاّم («جنبی» ئەو کەسەیە کە بەشەرعییەتی قانوون دێتە ولاّت)، یاسا دەڵێت: ئەگەر یەکێک بۆ تخریب بێت، بۆ جاسووسی بێت (باطل)ە، (کل مابني علی باطل، باطل) دەتوانین لە هۆکارە پێویستەکان (الاسباب الموجبە) باسی ئەمە بکەین، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە رای من دەقەکە بە ڕەهایی نەبێت و، ئەم دەستەواژەی بۆ زیاد بکرێت (أثناء تأدیە الواجب أو بسببە)، ئەمە تاڕادەیەک چارەسەری بابەتەکە دەکات.

خاڵێکی تر، ئەوەی مەلا ئیبراهیم فەرمووی کە دەڵێ(تسبب)، وشەی تسبب نابێ، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشنیارێکی ترمان بۆهاتووە دەڵێ: «یعاقب بالأعدام کل من قبل أو ساهم بأي شکل من الأشکال) ئێمە ، شروع بالقتل لێمان دەرهێنا، لەبەر ئەوەی لەیاسای سزادانی عێراقی سزاکەی زۆر توندە، ناشگونجێ (شروع بالقتل) لە سێدارە بدرێت، سوپاس.

بەڕێز شێروان ناسح حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من یەک ڕوونکردنەوەم هەیە لە یاسای سزادان ژمارە (١١١) ی ساڵی ١٩٦٩ لەسەر هەموو

کەس جێبەجێ دەبێت، چ بیانی بێت، یا عێراقی بێت، ئەگەر پێمان خۆش بێت و پێمان ناخۆش بێت یاسای عێراقی (مطبق)ە.
لێرە مەبەست لەو یاسایەدا یەک بڕگەیە (تشدید عقوبە)مان کرد بە (٤٠٥) لە (سجنی مؤید)ەوە بۆ (إعدام)، ئەوی (ظروف مشددە) هەمووی ماوەتەوە سەبارەت بە عێراقی وأجنبی، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بۆ ئەوەی مەسەلەکە یەکلا بکەینەوە پێشنیارێک لە دەستەی سەرۆکایەتییەوە هەیە کە پێناسەی هەردوو وشەی (أجنبی) و (العاملین) لەلایەن لیژنەی یاساییەوە بکرێت، بۆ ئەوەی ئەو گرفتە نەمێنێت. مەبەستەکە روونە، ئەمڕۆ ئەو کەسانەی دێنە ناو وڵات ناسنامەی بیانی (أجنبی) هەڵدەگرن، ئەو کەسانە بیانین (أجنبین)، بەڵام ئەویاسایە ئەو بیانیانە دەگرێتەوە کە ئیش دەکەن لە کوردستاندا، هەروەها ئەوانەش دەگرێتەوە کە هاوکارییان دەکەن و لەگەڵیان ئیش دەکەن،ئەو یاسایە بۆ ئەوانەیە کە ئێستا دەسنیشان کراون و، چەند هەوڵێکیش دراوە بۆ کوشتنیان. ئەمانە دەبێ دیاریی بکرێن.
جا ئەگەر رازین ئەم بڕگەیە زیاد بکرێت دەیخەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵ ئەوەیە ئەو پێناسەیە بکرێت تکایە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرز کرایەوە.. سوپاستان دەکەین، کێ دژە؟ کەس، بەگشتی دەنگ پەسەندکرا (أجنبی و عاملین) پێناسە بکرێن.

بەڕێز شێروان ناسح حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الثانیة: (لا تطبق أحكام الفقرة «آ» من المادة الأولى من هذا القانون على الجاني أذا كان للمجني علیه دور في موضوع الجریة و تطبق بحقة العقوبات الواردة في القوانین المرعیة.)

بەڕێز حازم ئەحمەد مەحمود یوسفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەرچەندە پێناسەکە مەسەلەکە تۆزێک چارەسەر دەکات، بەڵام وەکو پێشنیار بۆ لیژنەی یاسا مادەی(٢) بەم شێوەیە بێ:
١ـ (لا تطبق أحكام الفقرة (آ) من المادة الأولى من هذا القانون على الجاني إذا كان للمجنی علیه دور في وقوع الجریة).
٢ـ (إذا لم یكن عمله مع المنظمات المذكورة سبباً في قتله).
٣ـ (إذاكان دخوله الى كوردستان بقصد التخریب والتجسس).
بەڕای من ئەوە ئەو گرفتەکە هەندێک چارەسەر دەکات، سوپاس.

بەڕێز سەفەر محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مەبەست لە دانانی سزا ترساندن قەدەغەکردنی (المجرمین)ە، لەبەر ئەوە لێرەدا پێویستیمان بەم

مادەیە نییە، چونکە مادەکە دەڵێ: (إذاكان للمجني عليه دور) ئەمە یەک.
دوو: ئەو شتانەی لە یاسادا هەیە، پێویستی بەپێشنیار کردن نییە، مافی (دفاعي شرعي) وەک لە مادەکانی (٤٢/ ٦٠ /١٢٨)، سوپاس.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق مەجید:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشنیار دەکەم وەکو عورفێکی لێ بێت،هەر مادەیەک هەموارکردنی هاتە سەر یەکسەر بخوێنرێتەوەو، بخرێتە دەنگدانەوە. .
ئێستا سەرۆکی لیژنەی یاسا پێشنیارێکی کرد سەبارەت بە بڕگەی یەکەم (أثناء تأدية الواجب أو بسببه)، داوا دەکەم ئەم پێشنیارە بخرێتە دەنگدانەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو مادەیەی هەموار بکرێ دەیخوێنینەوەو دەیخەینە دەنگدانەوە.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق مەجید:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر هەموارکردنی خراوەتە سەر، ئەوا لەو دانیشتنە بڕیاری لێ نادرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاک ئەیاد تۆ ئەندامی لیژنەی یاسای ، ئەمە یەکەم یاسا نییە ئێمە دایدەنێین، لە یاساکانی تر چۆن پەیڕەو کراوە لەم یاسایەشدا بە هەمان شێوە دەبێت.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق مەجید:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو بڕگەیە ئەگەر زیاد بکرێت ئەوا دەقەکە بەتەواوی دەگۆڕێت، چونکەکارمەندی ڕێکخراوەکان ئەگەر لەماڵی خۆشیان بن تەقەیان لێ دەکرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

گوتمان لەلایەن لیژنەی یاساوە بڕگەیەک زیاد دەکرێ بۆ پێناسە کردنی هەردوو وشەی (أجنبي) و (العاملين)، ئەوکاتە ئەو بیانی(أجنبي) یە لەماڵی خۆی، یان لە کاتی بەجێهێنانی ئەرکەکانیدا بکوژرێت مافی بەرگری لێ کردنی هەیە.
لیژنەی یاسا با گفتوگۆ لەسەر ئەو هەموارکردنە بکەن و، پاشان دایبڕێژنەوە، ئەو کاتە دەخەینە ڕوو و دەنگدانی لەسەر دەکرێت.

بەڕێز مەلا محەمەد ئەمین عەبدولحەکیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مادەی(٢) کە نووسراوە (لاتطبق احكام الفقرة(أ) من المادة الأولى) دیارە ئەوە استثنا کراوە، بەڵام پێشنیار دەکەم بڕگەکە شمولی تر بێت لە جیاتی (لاتطبق أحكام الفقرة(أ) من المادة الأولى

من هذا القانون على الجاني إذا كان للمجنى عليه دور في وقوع الجريمة) لێرەدا بڵێین:(إذا قام بالتجسس أو التخريب داخل كوردستان و ثبت عليه ثبوتاً قانونيا)، بۆ ئەوەی کەسانی تیرۆرست و سیخوڕیش بگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرسیارێکم هەیە دەربارەی ئەو برگەیە (إذا كان للمجنى عليه دور في وقوع الجريمة)، واتا یەکێک ئەگەر پێشتر تاوانێکی کردبێ پاشان کوژرا ئایا ئەم دەقە نایگرێتەوە؟، نازانم ئەم(ال)ە لە جێگەی خۆیەتی، یان لە جێگەی خۆی نییە؟.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی یاسا فەرموون.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرسیارەکەی بەڕێز ئەیاد زۆر بەجێیە. پاشان ئێمە لە لیژنەی یاسادا لەسەر ئەم خاڵە رێک دەکەوین سەبارەت بە تێبینییەکەی بەڕێز مەلا محەمەد ئەمین، بابەتی چاودێری کردن سیخوڕی لە زمنی ئەم یاسایەدا نییە، لەوانەیە ماوەیەکی تر یاسایەکمان بۆ بێت لەم بابەتە، چونکە وەک ئێمە گوتمان وەزارەتی ناوخۆ بریار دەدات بیانە (أجانب) کێن.

بۆ وەڵامدانەوەی مامۆستا مەلا تاهیر، وابزانم دەقی مادەی (٢) زۆر روونە کەدەڵێ: «لاتطبق أحكام الفقرة أ» مانای وایە (قەتل عمد)ە، نەک کوشتن بە هۆی رووداوێکی تر، لەبەر ئەمە ئەو (ئەلف و لامە) لەجێی خۆیەتی، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەمە وەڵامی لیژنەی یاسا بوو لەسەر تێبینییەکانی ئەندامانی بەڕێز. کەواتە مادەی(٢) دەخەینە دەنگ دانەوە.

کێ لەگەڵ ئەوەیە مادەکە وەک خۆی بمێنێتەوە تکایە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرز کرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ دژە؟.. بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا مادەکە وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

بەڕێز شێروان ناسح حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الثالثة (تسرى أحكام هذا القانون على كافة القضايا التي لم تكتسب درجة الثبات)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مادەی(٣) هیچ تێبینییەک هەیە؟ نییە. کەواتە دەیخەینە دەنگدانەوە.

کێ لەگەڵ ئەوەیە مادە (٣)وەکو خۆی بمێنێتەوە تکایە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرز کرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ دژە؟ کەس. بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الرابعة(لايعمل بأي نص يتعارض و أحكام هذا القانون).

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مادەی(٤) هیچ تێبینییەک هەیە؟ نییە. دەیخەینە دەنگدانەوە.

کێ لەگەڵ ئەوەیە مادە (٤) وەک خۆی بمێنێتەوە تکایە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرزکرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ دژە؟کەس. بەتێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الخامسة(ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ تصديقه، و صدورهِ من المجلس الوطني لأقليم كوردستان العراق).

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مادە(٥) کێ لەگەڵ ئەوەیە وەکو خۆی بمێنێتەوە تکایە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرزکرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ دژە؟ کەس، بەتێکڕای دەنگ پەسەندکرا.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵلا حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة السادسة: (ينشر هذا القانون في الجريدة الرسمية).

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کێ لەگەڵ ئەوەیە مادە(٦) وەک خۆی بمێنێتەوە تکایە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرز کرایەوە.. سوپاستان دەکەین.. کێ دژە؟ کەس. بە تێکڕای دەنگ پەسەندکرا.

خاڵی سێیەم لە بەرنامەی ئەمڕۆدا، یاسای وەزارەتی پێشمەرگەیە، ئەگەر لیژنەی یاسا راپۆرتی تایبەتیی خۆیان هەیە بیخوێننەوە، هەروەها لیژنەی پێشمەرگەش راپۆرتی خۆی بخوێنێتەوە بۆ ئەوەی ئەندامانی پەرلەمان ئاگادارین، ئەوە زۆر یارمەتیمان دەدات لەکاتی گفتوگۆ کردندا، چونکە ئەوان لایەنی پەیوەندیدارن.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

زۆر سوپاسی سەرۆکی ئەنجومەن دەکەین کە ئاگاداری کردین، بێگومان هەر لیژنەیەک بەپێی پێڕەو دەبێت راپۆرتی خۆی هەبێت، بەڵام ئێمە لە لیژنەی یاسادا لەبەر کەمی ماوە راپۆرتمان ئامادە نییە و، دانیشتنێکی دوور و درێژمان کردووە لەگەڵ لیژنەی تایبەتی پێشمەرگەدا، سوپاس.

یاسای پاراستنی بێگانەکان و ئەو کارگەرانەی لەگەڵ ڕێکخراوەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان و ڕێکخراوە مرۆڤایەتییەکان لە هەرێمی کوردستاندا کار دەکەن

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم دووگوزارشتە ئەم دوو واتایەی بەرامبەریانە.

١- بێگانە:هەر کەسێک کە بەشێوەیەکی ڕەوا دێتە ناو هەرێمی کوردستانەوەو جنسیەی عێراقی نییە و لەگەڵ ڕێکخراوەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان و ڕێکخراوە مرۆڤایەتییەکاندا کار دەکات.

٢- کارگەر:هەر کەسێک کە هاوولاتیی هەرێمی کوردستانی عێراقە لەگەڵ ڕێکخراوەکانی نەتەوەیەکگرتووەکان و ڕێکخراوە مرۆڤایەتییەکاندا کار دەکا کە لە هەرێمەکەدا لە کاردان و ڕەزامەندی لایەنە پەیوەندارەکانی وەرگرتووە.

ماددەی دووەم:

أ-هەر کەسێک بەدەستی ئەنقەست بێگانەیەک بکوژێت یا کارگەرێک کە لەگەڵ ڕێکخراوەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان و ڕێکخراوە مرۆڤایەتییەکاندا کاردەکەن کە لەهەرێمی کوردستان دا لەکاردان، بەئیعدام کردن سزا دەدرێ.

ب-سەبارەت بەو حاڵەتانەی لە برگە(أ)ی ئەم یاسایەدا نەهاتووە، ئەو سزایانە ڕەچاو دەکرێن کەلە حوکمەکانی یاسای سزادانی عێراقیی ژمارە(١١١)یساڵی/١٩٦٩وگۆڕینەکانیدا هەن.

ماددەی سێ یەم:

حوکمی برگە(أ)ی ماددە «١»ی ئەم یاسایە بەسەر تاوانبارەکەدا جێ بەجێ ناکرێ،ئەگەر هاتوو تاوان لێکراوەکە دەستی لە ڕوودانی تاوانەکەدا هەبوو.بەڵکو ئەو سزایانەی بەسەردا دەسەپێنرێ کە لە یاسا ڕەچاوکراوەکان دا هەن.

ماددەی چوارەم:

حوکمی ئەم یاسایە گشت ئەو مەسەلانە دەگرێتەوە کە یەکلا نەکراوەنەتەوە.

ماددەی پێنجەم:

کار بە هیچ دەقێک ناکرێ،پێچەوانەی حوکمی ئەم یاسایە بێ.

ماددەی شەشەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی پەسەند کردن وبلاوکردنەوەیەوە لە لایەن ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراقەوە، جێ بەجێ دەکرێ.

ماددەی حەوتەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژنامەی ڕەسمی دا بڵاو دەکرێتەوە.

جوهر نامق سالم
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق.

بەڕێـز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــومـــــەن:

بەم شێوەیە هەمواری دەکەین(نظرا لضرورة توحيد فصائل پيشمه رگه الكوردستان وحاجة أقليم الكوردستاني لقوة منظمة لحماية)، ئەمە بوو یاسای وەزارەتی کاروباری پێشمەرگە، ئەگەر هیچ تێبینیتان نییە دەیخەینە دەنگدانەوە، کێ لەگەڵ یاساکەیە با دەست بەرزکاتەوە؟..دەست بەرز کرایەوە..کێ دژە؟ کەس نییە، کەواتە بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

پیرۆزبای لە گەلی کوردستان وپێشمەرگە نەبەردەکانمان دەکەین وهیوای سەرکەوتنیان بۆ دەخوازین.

دووەم: بڕیاردان لەسەر پاراستنی بێگانە(اقرار القانون لحماية الاجانب والعاملين مع المنظمات الامم المتحدة) لەدانیشتنی پێشوودا تەنهاپێشنیارێک هەبوو ئەویش گفتوگۆی لەسەر کرا، ئێستا تەنها پێناسەی (اجنبی)ماوەتەوە، ئەویش با لیژنەی یاسا پێناسەکەمان بۆ بخوێنێتەوە.

بەڕێز ئەیاد حــاجی نامق مــجـــیــد:

بەڕێـز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــومـــــەن.

قانون رقم« ٦ »لسنة١٩٩٢قانون حماية الاجانب والعاملين مع منظمات الامم المتحدة والمظمات الانسانية في اقليم كوردستان العراق:

المادة الاولى: يقصد بالتعبيرين التاليين المعنيين المؤشرين ازاءهما :-

١- الاجنبي :- كل شخص دخل اقليم كوردستان العراق بصورة مشروعة من غير المتمتعين بالجنسية العراقية من العاملين في المنظمات للامم المتحدة والمنظمات الانسانية والحاصلين على الموافقة من الجهات المختصة.

بەڕێز عــەدنان مــحــەمــەد نەقــشــبــەندیی:

بەڕێـز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــومـــــەن.

ئەو پێشنیارەی کە برادەران کردیان خستمانە سەر یاساکە ئەویش کە دەڵێ(ئەوکەسانەی کە لە ڕێکخراوەکانی نەتەوەیەکگرتوەکاندا کار دەکەن دەبێت ڕەزامەندی ئاسایشیان پێ بێت)، سوپاس.

بەڕێـز حــەســەن عــەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێـز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــومـــــەن.

ئێمە ئەوەمان دانا(كل شخص دخل كوردستان العراق بصورة مشروعة)واتا بەپێی ڕەزامەندی ئێمە هاتووە بێ ئەوەی کە عێراقی بێ(ومن غير المتمتعين بالجنسية العراقية من العاملين في المنظمات للامم المتحدة والمنظمات الانسانية) دیاری کراوە ئەوەی کە لە ڕێکخراوەکانی نەتەوەیەکگرتووەکان ومرۆیەکان ئیش دەکەن، ئەگەر ئەندامێکی دەرەوەی پەرلەمانی هات لە میانی ڕێکخراوی نەتەوەیەکگرتوەکان نەبوو، یارۆژنامەنووس هات بۆیە ئەو برگەیەمان خستە سەری(الحاصلين من الجهات المختصة) واتە ئەوانەی کە ڕەزامەندی لایەنە پەیوەندارەکان

وەردەگرن، هەر چەندە بەلای منەوە بەشێوەیەکی مەشروعی دێتە ناو کوردستانەوە، دەبێ ئەو برگەیە ئەنجام بدرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر رۆژنامەنووس دێن زۆر جار رەزامەندیی پێش وەختەشیان نییە، لەبەر ئەو جۆرە حاڵەتانە با بنووسین(لغیرهم)، چونکە (غیرهم) ئەوانە دەگرێتەوە.. پێشنیاری لیژنەی یاسایی دەڵێت:(کل شخص دخل اقلیم کوردستان العراق بصورة مشروعة من غیر المتمتعین بالجنسیة العراقیة).

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەیە بە شێوەیە (غیر مشروعە) دێتە ناو کوردستانەوە، لە تورکیا، یا لە بەغداوە دێت بەشێوەیەکی مەشروعی نەهاتووە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

(بصورە مشروعە)دەیگرێتەوە، (غیر مشروعە) نایگرێتەوە.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێوە نازانم بۆ لە یاساکە دەرچوون، یاساکە لە بنەڕەتەوە بۆ پاراستنی ئەو بێگانانەی، یا ئەو بیانیانەی کە لەگەڵ نەتەوەیەکگرتووەکان ورێکخراوە مرۆیەکاندا ئیش دەکەن لەگەڵ کوردەکانی خۆمان، بەڵام ئەم یاسایە رۆژنامەنووسەکان ناگرێتەوە، جائەگەر یاسایەکی ترتان هەبێ بۆ ئەوان، لەبەر ئەوە پێویست ناکات بڵێین (غیر)ی ئەوانیش، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستا ئەو بیانیانەی کە هاوکارن لەگەڵ ئێمە ئەوان دەسنیشان کراون وژیانیان دەبێت بپارێزرێ، مەبەستی دوژمنیش روونە دەیەوێت بیسەلمێنێ کە ئاسایش و ئارامی لە کوردستاندا نییە، ئەوەش کارێکی سلبی دەکاتە سەر ئێمە.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێویستە یاساکە رووی بگۆڕێت، ئەگەر ئەوەتان مەبەستە بیگەڕێننەوە بۆمان رووەکەی دەگۆڕین کە هەمووبێگانەکان بگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

یاساکەی ئێمە تەنها پاراستنی ئەو بیانیانە دەکات کە لەگەڵ رێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکان و مرۆیەکاندا کار دەکەن، ئەگەر بمانەوەی رۆژنامەنووس ومیوانە بیانیەکانیش بپارێزین دەبێت یاسایەکی وامان هەبێت کە ئەوانیش بگرێتەوە، کە بیانین و ئەوانەشی کە بیانی نین ولە رێکخراوە بیانیەکان کار دەکەن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن:

یاساكە دەڵێ(حماية الاجانب والعاملين مع المنظمات الامم المتحدة والمنظمات الانسانية) بۆیە ئێمە لە دەستەی سەرۆكایەتی وا تەفسیری دەكەین كە یاساكە هەمووی دەگرێتەوە، (منظمات و عاملین)یش دەگرێتەوە و، بیانیەكانیش دەگرێتەوە و، دەمانەوێ ئەو بیانیە دیاری بكەین و بزانین كێیە؟ ئەم یاسایە لەدانیشتنی دوێنێدا پەسەند كراوە، ئێمە ئێستا گفتوگۆی یاساكە ناكەین، بەڵكو گفتوگۆی وشەی (بیانی) دەكەین..كە كێ دەگرێتەوە، ئێستا دوو پێشنیار هەیە، دەقی پرۆژی یاساكە خۆی كە لەبەر چاوتانە و، پێشنیارەكەش ئەوەیە(الاجنبي كل شخص دخل الاقليم لكوردستان العراق بصورة مشروعة من غير المتمتعين بالجنسية العراقية)ئێستا ئایا لێرە خاڵ دابنێین ورابوەستین؟، یان بەرای من (والعاملين في المنظمات التابعة للامم المتحدة والمنظمات الانسانية)یشی بخەینە سەر، جا ئێستا ئەم دوو پێشنیارەمان هەیە.

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن.

دەقە ئەسڵیەكە باشترین دەق بوو وەهەر زیادكردنێك كەبوو وابزانم پێویستی پێ نەدەكرد،ئەگەر هەر وا بە رەهای (مطلق)ی و وەكو خۆی بمێنێتەوە باشترە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن:

ئەم بابەتە بەتێرو تەسەلی گفتوگۆی لەسەر كرا و، وشەی(اجنبی)مان بە لیژنەی داڕشتنەوە سپارد، كە تەنها داڕشتنێكمان بۆ بدۆزنەوە ئەو بابەتە تێر بكات، حەق نییە جارێكی تر مناقەشەی بكەینەوە. ئێمە لەسەر پێناسەكەش گفتوگۆیەكی زۆرمان كرد ئەویشمان داوە دایبرێژنەوە، بەڵام بە پێی ئەم داڕشتنە بەشێك لە بیانیەكان دێنە ناو كوردستان و یاساكە نایان گرێتەوە،یاساكە تەنها ئەوانە دەگرێتەوە كە لە نەتەوەیەكگرتووەكان و رێكخراوە مرۆییەكاندا ئیش دەكەن، یان ئەوانەی كە لەگەڵ ئەوانەدا ئیش دەكەن، بەڵام خەڵكێك هەیە دێن بۆلامان بە وەفدی رەسمی، خەڵكێكیش هەیە رۆژنامەنووسن و پسپۆڕ و كارمەندن ئەوانە چی لێ بكەین؟(كل شخص دخل كوردستان العراق بصورة مشروعة من غير متتمعين بالجنسية العراقية من العاملين)جەخت دەكەینەوە لەسەری و دەڵێین :(من العاملين في منظمات الامم المتحدة او المنظمات الانسانية) جا ئەمانەوێت ئەوە هەڵگرین.

بەڕێز نەجمەدین عەزیز ئیسماعیل:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن.

با ئەوانەی كە كاروباری سیاسی و راگەیاندن دەكەن بگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجوومەن:

ئەگەر بە شەرعیی بێن.

بەڕێز فـــــرەنســــۆ تۆمـــــا هەریری:

بەڕێـز ســــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

هەر چەندە دەقەکەم لا نییـە، بەڵام پێمـوایە(من)لابرێت، بڵـێین: (العـاملین) لەجـیـاتی (من العاملین) بڵێین(اجانب والعاملین)، سوپاس.

بەڕێز عــەدنان مـــحـــمــەد نەقــشــبــەندیی:

بەڕێـز ســــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

تەنهـا (وغـیـرهم)ی بخـرێتـە سـەر، چونکە من هەر لەسـەر رای خـۆمم ئەوە نەک بڵـێین تەنهـا بۆ نەتەوەیەکگرتووەکـــانە (کل شخص دخل اقلیم کوردستان العراق بصورة مشروعة من غیر المتمـتعین بالجنسـیة العراقـیة والعـاملین في الامم المتحدة والمنظمات الانسـانیـة وغیـرهم من الاجـــانـب)، ئەگـەر خـاڵ دابنێین وراوەسـتێین زۆربە رەهای(مطلق)دێت واتا رێکخـراوی نەتەوەیەکگرتوەکـان لابەین و بڵێین(کل شخص دخل کوردسـتان العراق بصورة مشروعة من غیر المتمتعین بالجنسیة العراقیة)و رابوەستێین، سوپاس.

بەڕێزحـــەســـەن عـــەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێـز ســــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

ئەگەر بمانەوێت ئەوکەسانەش بگرێتەوە کە ئەندامی پەرلەمـان وسیـاسین(من)کە بە(و) دەگۆڕین برگــە پێش ئەوە دەڵـێ :(کل شــخص دخل الاقلیم کــوردســـتـــان) عــاملینیش دەگــرێتـــەوە رێکخراوەکانیش دەگرێتەوە و(غیر)یش دەگرێتەوە واتە نە(غیرهم) نە(من) چارەسەری کێشەکە دەکـات، بەڵام ئەگـەر دەتانەوێ پاراسـتـەنەکە هەمـوو کـەس بگرێتەوە هەتا ئەوەی ئێسـتـا وتم:(کل شخص دخل الکوردستان العراق بصوره مشروعه من غیر متمتعین بالجنسیه العراقیه) ئەوە هەموو کەسێک دەگرێتەوە هەتاوەکو ئەو شوفێرە تورکیانەش دەگرێتەوە کە دێنە ناو کوردستان، سوپاس.

بەڕێـز ئـەیـاد حـــاجی نامق مـــەجـــیـــد:

بەڕێـز ســــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

داڕشـتنی ئەو یاسـایە لە بنەڕەتەوە بۆ ئەو بیـانـیـانە بووکـە لە رێکخـراوی نەتەوەیەکگرتووەکـان ورێکخراوە مرۆیەکان ئیشیان دەکرد، بەڵام لێرە واوێکی (عطف) لەگەڵ حرفێکی (جر) هەندێ شتی گۆڕی ئەو شتانەی کە دەمانەوێت بیکەین هەم بیانیەکانی پێ بپارێزین، هەم ئەو کەسانەی کە لەگەڵیان ئیش دەکەن منیش پێموایە ئەوەی (اجنبي) هەتا (بالجنسیة العراقیة) تا ئەوێ بێت زۆر باشــە، ئەوکـاتە پێناسـەی بیـانی ئەوانی تریش (عــاملین) ئەوەی کــە لە رێکخــراوی نەتەوەیەکگرتووەکانە، سوپاس.

بەڕێز ســەعـدی ئەحـــمـــەد مـــحـــەمــەد:

بەڕێـز ســــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

ئەو یاسایە کە دەردەچێت بۆ شتێکی کاتی نییە، پێویستە یاسا داڕشتنێکی گشتی هەبێت بۆ

هەموو کەسانێکیش بێت، بۆیە من پێموایە ئەو دارشتنەی (کل شخص دخل کوردستان العراق من المتمتعين بالجنسية العراقية) بەسە، بەلام لە برگەی دوودا هاتووە ئەوکەسەی کە رۆلی هەبوو لە تاوانەکە ئەوە یاسای سزادانی ئاسای بەسەردا دەسەپێت و،بە رای من ئەو دارشتنە لە هەموو دارشتنێکی تر باشترە وپێویستە پشتگیری لێ بکرێت، سوپاس.

بەرێز حسێن عارف عەبدولرەحمان:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەبێت لەیاساکە دەسنیشان بکرێت، ئایا ئەم حوکمە تەنها بۆ ئەوکەسانەیە کە لە رێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکان ومرۆیەکاندا ئیش دەکەن، ئەگەر مەبەستانیش رۆژنامەنووس وپەرلەمانتار وکەسایەتییە سیاسیەکان دەسنیشان بکرێ، چونکە نابێت حوکمی ئیعدام بدرێتە سەر ئەوکەسانەش کەوا کەسێکی بیانیان کوشتوە و، ئەو بیانیەش کە بۆ گەشتوگوزار هاتوەتە کوردستان نابێت ئێمە لێرە حوکمی قازیی بکەین، کە حوکمی ئیعدامی یەکجاری بداتەسەر تاوانبارەکە کە لەوانەیە سزای لە(١٠تا١٥)ساڵ بدرێ، چونکە مەسەلەکە یاسایە بازیاتر گفتوگۆی لەسەر بکەین، سوپاس.

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر مناقشەی ئەم بابەتە کرا (يعاقب من قتل عمدا)واتە کابرایەکی بیانی بە عەمدی بکوژرێت، یا شەڕ بکات، یاتەعدا بکات لەیەکێکی تر و، لە یاسا لایدا بێت ئەوە لە هەموو دادگاکانی دنیادا یاسای خۆی هەیە، بەلام لێرەدا ئاشکرایە کە دەلێ (يعاقب بالاعدام كل من قتل عمدا) ئەوەیە کە ئێمە باسی دەکەین.

بەرێزحەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

باری کوردستان ئێستاپێویستی بەوەیە کە خەلک بێت سەردانی بکات، ئەگەر رۆژنامەنووس بێت، یا گەشتیار بێت، یا هەرکەسێکی تر بێت زیارەتمان بکات،بەلام بە شێوەیەکی مەشروعییەوە،لە بارەی هاتنەناوی مەشروعییەوە زۆر کەس پرسیار دەکات، ئێمە هەروا بە نامشروعی نامێنێتەوە دەبێ بنەمایەکمان هەبێت کە شەرعی ونا شەرعی هاتنە ناوی کوردستان چییە؟ دەبێت هەمووی رێکخرێت وبازگەو گومرکیش هەبێت ، سوپاس.

بەرێز شێروان ناسح عەبدوللا حەیدەری:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە رای من دەبێت سزاکە لەسەر خەلکانێکی دیاری کراو نەبێت ، بەلکو با هەمووی بگرێتەوە، هەروەها وەزارەتی ناوخۆش جەختیان خستوەتە سەر ئەوەی کە سزاکە توند تر بێت، سوپاس.

بەرێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەرێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو یاسایە کە ئێمە دامان ناوە کاتیی نییە، بەلکو هەمیشەیەو کاری پێ دەکرێت، بە بۆچونی

ئێمە وەکو لیژنەی یاسا(کل شخص دخل الاقليم لكوردستان العراق بصورة مشروعة من غير المتمتعين بالجنسية العراقية فقط) لێرە خاڵ دادەنێین وکۆتای پێدێنین، چونکە ئەمە باشترین دارشتنە بۆی، سوپاس.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەمە دەبێتە یاسا و لەوانەیە ماوەیەکی زۆریش بخایەنێت تا گشتی، جاداوا دەکەین کە دەقەکە وای لێ بێت(كل شخص لايحمل الجنسية العراقية دخل اقليم كوردستان العراق بصورة مشروعة من العاملين في المنظمات للامم المتحدة والمنظمات الانسانية وبمهمات رسمية)، سوپاس.

بەڕێز سەعید عەلی خان سلێمانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

(لحماية الاجانب) اجانب لێرە بە (مطلق)ی هاتووە، یاسا دەڵێت:(المطلق يجري على اطلاقة مالم يحدد بقيد)، بۆ ئەوەی کە زیاتر روون بێت(و العاملين) واوی عەتفی بۆ زیادە کراوە، واتە پێناسەکە تاوەکو ئێرە بێت(کل شخص دخل اقليم الكوردستان بصورة مشروعة من غير المتمتعين بالجنسية العراقية) ئێستا هەموو جۆرە بیانییەک دەگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز هێرۆ ئیبراهیم ئەحمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پرسیارێکم لە لیژنەی یاسای هەیە، زۆرکەس هەیە کە کوردن و دوو ناسنامەییان هەیە، ناسنامەیەکی ئەوروپی ویەکێک عێراقیش ئەی وەزعی ئەوانە چۆن دەبێت؟، سوپاس.

بەڕیز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو کوردانەی کە ناسنامەی ئەوروپیان هەیە، ئەویش دەگرێتەوە کە ئێمە دەسنیشانمان کردبوو کە گشتی نەبێت، بەڵام ئێستا ناچارەیە کە بە (مطلق)ی بیهێڵینەوە، رای پەرلەمانیش وایە کە هەموو بیانییەک بگرێتەوە واتا ئەوانیش دەگرێتەوە، سوپاس.

بەڕیز شەوکەت حاجی موشیر ئەحمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە رای من دەبێت دیاری بکرێت، چونکە سزادانەکە قورسە وبۆ رۆژێک ودووان نییە با دێڕێکی تری بخرێتە سەر گرنگ ئەوەیە ناوەرۆکی بابەتە وەکو خۆی بمێنێتەوە، بە رای من وای لێ بکرێت باشە(كل شخص أمين دخل ارض كوردستان العراق بصوره مشروعه من المنظمات تابعه للامم المتحده والوفد والصحفيين) واتە دیاری بکرێت، بیانی عێراقی نییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەمە دەقێکی (مطلق)ە، بەڵام سەبارەت بەو کوردەی کە دوو ناسنامەی هەیە،واتە جگە لە ناسنامەی عێراقی ناسنامەیەکی تری هەیە؟، با لیژنەی یاسا تۆزێک ئەم شتەمان بۆ روون بکەنەوە.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرسیارەکە زۆر لە جێیە، ئێمە گفتوگۆمانیش لەسەری کردووە، لە یاسای جنسیەی عێراقیدا لە برگە (ی)مادە (٨)دا باسی ئەم جۆرە کەسانە کراوە، ناتوانین رایەکی یەکجاری بدەین، چونکە لێرە(حاله تعدد الجهات)هەیە و، من خۆم هیچ رایەکی یاسایی نییە، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد ئەمین عەبدولحەکیم محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من دەقەکەم زۆر لا پەسەندە و، با هیچ دەسکارییەک نەکرێت و، ئەو ئەندامانەش کە دەڵێن: ئەم دەقە بۆ ماوەیەکی زۆرە، ئەگەر بارودۆخەکە گۆڕا ئەو کاتە ئێمەش دەسکاری دەکەین، بۆ (تحديد الجيهات) لام وابێ یاسای خۆی هەیە، سوپاس.

بەڕێز شێروان ناسح حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە یاسای جنسیەی عێراقیدا دەڵێت ئەو کەسەی کە ناسنامەی شوێنێکی تری وەرگرت ئەوە ناسنامەی عێراقی لێ دەسێنرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سەبارەت بەو پێشنیارەی کە دەڵێ:(ويعتبر العراقي الحائز على الجنسية الاجنبية، عراقيا لاغراض هذا القانون)، تێبینیەکم هەیە هیوادارم کە لەبەر چاوبگیرێ، چونکە لەو عێراقیانەدا هەیە کە تاوانی لە دژی میللەتی کورد کردووە و، تیایاندا هەیە کە تائێستاش پەیوەندیی بە رژێمەوە ماوەو لەوانەیە کە بۆ کارێکی کاولکاریی، یا سیخوری و گێرەشێوێنی بێنەوە بۆ کوردستان، جا ئەگەر بەپێی ئەم یاسایە مافی هاووڵاتێتییان بپارێزرێ، ئەوا دەبێ هەر بەپێی هەمان یاسا لەسەر ئەو تاوانانەی کە کردوویانە و ئەوەشی کە دەیکەن سزاش بدرێن، چونکە هاووڵاتێتی ئەرکە ئەینجا ماف.

بەڕێز حازم ئەحمەد مەحمود یوسفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە رای من ئەو مەسەلەیە لێرە چارەسەر ناکرێت و، دەبێ لە لیژنەی یاسا چارەسەر بکرێت، چونکە ئێمە چووینە سەر بابەتێکی تری ، سوپاس.

بەڕێز د.کەمال عەبدولکەرم محەمەد فوئاد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێناسەکە خۆی چییە باوا بێت، هەر کەسێک بە چ پێناسەیەک گیرا با بە گوێرەی ئەو پێناسەیەی ڕەفتاری لەگەڵدا بکرێت، یا جیاوازی هەیە لە نێوان ئەوەی بیانی بێت، یا نا، ئایا حوکمی بیانی ئاسانترە یا قورسترە؟، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ پیاوکوژ قورسترە بۆ ئەوەی کە بیانی بکوژێت حوکمی ئیعدامان داناوە، بەڵام بۆ ئاسایی حوکمی (٢٠) ساڵە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەسانێک هەن کە کوردن و ناسنامەی بیانیان هەیە، نابێت لە ژێر سایەی ئەم یاسایەدا نەپارێزرێن.

بەڕێزسەفەر محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من لەگەڵ ئەو ڕایەدام کە ئەو یاسایە پێویستە گشتی بێ، بەڵام وابزانم ئەو گرفتە نامێنێت، ئەگەر ڕوونکەر بتوانێ مەبەستی خۆی ڕوون بکات، دەتوانێ لە(اسباب موجبە) ئەو یاسایە ڕوون بکەینەوە، سوپاس.

بەڕێز مەلامەحمود فندی عەبدوڵلا دیرەشەوی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی لە کوردستان دەرچووە بەهەر شێوەیەک بێت وخۆی بە بیانی حیساب بکات، ئەو یاسایە ئەوە ناگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز محەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو گفتوگۆیانەی کە ئێستا کراوە هەمووی پەیوەندیی بە یاسای جنسیەوە هەیە، یاسای جنسیە دیاری کردووە کە بیانی کێ دەگرێتەوە و، عێراقیش کێیە؟ ئەی باشە خێڵی فەیلی ومامیسیان کە تائێستا یاسای عێراقی دانی بە جنسیەییان نەناوە، هەڵوێست بەرامبەر ئەوان چییە؟ کەواتە ئەو تەفاسیلانەی کە پەیوەندی بە یاسای جنسیەوە هەیە پێویستە لەوێ باسی لێ بکرێ، سوپاس.

بەڕێز حەسەن کانەبی خضر بلباس:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

داڕشتنی یاساکە زۆر باشە و ئەو بیانیەی کە دێتە کوردستان دەبێت بپارێزرێت، چونکە بۆ خزمەتی کوردستان دێت، سوپاس.

بەڕێز حـــەمــــيـد ســــەلـيم مـــيـــران:

بەڕێـز ســــەرۆكـى ئـەنجــــوومـــــەن.

بەرای من ئەگەر(ولا تعتبر العراقي الحائز بالجنسيات الاخري بموجب هذا القانون) بۆ(كـل شخص دخل كوردستان العراق بصورة مشروعة غير المتمتعين بالجنسية العراقية) بخرێتە سەر زۆر باش دەبێت، چونكە هەموو دەگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز ئەیاد حـــاجی نامق مـــەجــــيـــد:

بەڕێـز ســــەرۆكـى ئـەنجــــوومـــــەن.

هەر كەسێك كە بە پێناسەی وەلاتێكی تر گەڕایەوە بۆ كوردستـان، بە گوێرەی پێناسەكەی رەفتاری لەگەڵدا دەكەین، بەڵام ئەگەر هاتوو ئەو كەسە كاتی خۆی تاوانێكی كردبێ، یا هاوكار بێ لە روودانی تاوانێك ئەو كاتە بڕگەی یەكی لەسەر جێبەجێ نابێت(لا تـطـبـق احـكـام فـقـرة(أ)من المادة الاولى من هذا القـانون على الجاني اذا كـان لها دور في هذه الجريمة وتطبق بحق القانون العقوبات الواردة)، سوپاس.

بەڕێـز ســــەرۆكـى ئـەنجــــوومـــــەن:

با من پرسیارێك لە لیژنەی یاسا بكەم، ئەگەر یەكێك پێناسەی وڵاتێكی تری هەبێ، بەڵام كاتی خۆی تاوانێكی كردبێ لەم وڵاتە، یا هاوكار بووبێ لە تاوانێك، باشە، ئەگەر شتێكی وا كرا دژی، مادە (٢ـ٣)دەیگرێتەوە ئایا؟.

بەڕێزحـــەســــەن عـــەبدولـكـەریم بـەرزنجی:

بەڕێـز ســــەرۆكـى ئـەنجــــوومـــــەن.

بە بەرواری روودانی تاوانەكەیە چ یاسایەك جێبەجێ كراوە لەسەری جێبەجێ دەكرێت، چونكە لەسەر تاوانبار راستە یاسایەكی سووك جێبەجێ دەكرێت، بەنیسبەت تاوانبار ئەگەر دوو یاسا هەبێت، بەڵام لێرە ئەمە پاراستنی بێگانەیە، لێرە من دەمەوێ یەك شت روون بكەمەوە لە لیژنەی یاسا ئەو خاڵە گفتوگۆی لەسەر كراوە وەكە وتمان(العاملين في المنظمات الانسانية والامم المتحدة) هەموو ویستمان دیاری بكەین چەند كەسی بەبەر دەكەوێت، بەڵام ئێستا من پێشنیارێكم هەیە، هەموو كوردێك كە دێتە ناو خاكی كوردستان ئەو كوردە نییە كە بێت خراپە بكات، ئەو كوردە چاكەش هەیە كە بەهەزاران شتی بۆ كورد دێنێ، یا ئەو كوردەیە كەدێت لە كۆنگرەكانی ئێمەدا بەشداری دەكات، بە رای من هەر دەقی مادەكەی خۆمان بمێنێت باشترە، بەڵام لەناوەڕاستیدا دوو وشەی بخەینە سەر كە ئەوكەسە باشانە بگرێتەوە، كە دێن وەكو پەرلەمانتاران، یا رۆژنامەنووسەكان مەبەستەكە ئەوەیە(كل شخص دخل اقليم كوردستان العراق بصوره مشروعه من غير المتمتعين بالجنسيه العراقيه) ئەو بڕیارەی لەسەرە ئێمە وتمان من (العاملين فى المنظمات) پێش ئەوەی بڵێین(من السياسيين والصحفيين والعاملين فى المنظمات الانسانيه والامم المتحده)هەموو كەسێكی پاك وخاوێن دەگرێتەوە كە بە مشروعی

دێته كوردستانەوە و، ئەگەر پەسەندیشی ناكەن بە(مطلق)ی بهێنێتەوە و هەموو بیانیەك بپارێزرێت، یان نەپارێزرێت، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئێمە وەكو لیژنەی یاسا تەنها داوای ئەوەمان لێ كراوە كە یاسای پاراستنی بیانیەكان بكەین كە لە ڕێكخراوەكانی نەتەوە یەكگرتووەكان و مرۆیەكاندا كار دەكەن، بەڵام هەندێ لە ئەندامە بەڕێزەكان وتیان لەوانەیە ئەوانەی كە لەم ڕێكخراوانە كار دەكەن سیخوڕیان تیادا بێت، بەڵام ئێستا وا خەریكی گفتوگۆ كردنی ناسنامەین كە ئەمە دەبێت یاسایەكی تایبەتی بۆ دابڕێژین ، چونكە ئێمە ئێستا هەر لەسەر یاسای عێراقی دەڕۆین، جا بەگوێرەی بڕگەی(٨) لە یاسای جنسیەی عێراقیدا، (تعدد الجنسیات) لە عێراقدا ڕێی پێنەدراوە و، هەركەسێك ناسنامەی هەركوێیی هەبێت بێت لەسەر خاكی عێراقدا تاوانێك بكات یاسای عێراقی بەسەردا جێبەجێ دەكرێت، یاخود لەسەر پاپۆڕ بێت ئەو پاپۆڕە ئاڵای كوێیی پێوە بێت بە گوێرەی یاسای ئەو وڵاتە سزا دەدرێت، سوپاس.

بەڕێز حەسەن ئەحمەد عەبدوڵڵا:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

پێشنیارێكم هەیە دەربارەی ئەو ڕێكخراوانەی كە دروست بوونە بە ناو كوردستانی لە هەموو ناوچەكاندا وناوی بیانیان لە خۆیان ناوە وتەنانەت بۆ تاڵان كردن هاتوون، پێویستە بۆ ئەوانیش شێوەیەكی یاسایی بدۆزرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بە ڕای من دەقە كۆنەكە باشترە و زۆر لەجێی خۆیەتی تەنها بۆ ئەوانەیە كە لە ڕێكخراوە خێرخوازەكاندا كاردەكەن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئێستا دەیخەینە دەنگدانەوە، كێ لەگەڵ ئەوەدایە كە دەقەكە وەكو خۆی بهێنێتەوە با دەست بەرز بكاتەوە؟.. دەست بەرز كرایەوە.. كێ دژە؟ كەواتە بەزۆربەی دەنگ وەكو خۆی دەمێنێتەوە.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق مەجید:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

دووەم:(العاملین كل شخص من المواطنین كوردستان العراق لدي المنظمات والامم المتحدة او المنظمات الانسانیة العاملة في الاقلیم) جا لیژنەی یاسا ئەم زیادەیەی دەخەنە سەر(المستحصلین لموافقة الجهات المختصة) ئەوە چاپ نەكراوە، سوپاس.

بەڕێز عـــەدنان مـــحـــەمـــەد نەقـــشـــبـــەندیی:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

زۆر لەئەندامە بەڕێزەکان رایان وا بوو کە هەندێ کەس هەیە کە لەوێ ئیش دەکەن وەکو شوفێر، یا چێشت لێنەر بەرای ئێمە ئەو ئیزافەیەمان پێ باش بوو کە بۆ ئەوکەسانەیە دەچن لەوێ ئیش دەکەن، سوپاس.

بەڕێز شـەوکـەت حـاجی مـوشـیـر ئەحـمـەد:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

من لەسەرەتاوە دژی ئەو خاڵەم نابێ جیا بکرێتەوە لە هاووڵاتی کوردستانی، چونکە بوار دەدات بە خەڵکانێ لە ڕێگای لێپرسراوەکانیانەوە مۆڵەتیان پێ بدرێ وبچن لەوێ ئیش بکەن، هەر کەسێکی کوردی، یاعێراقی لەو ڕێکخراوانە ئیش دەکات دەبێ یاسای بەسەردا جێبەجێ بکرێت، وەکو هەر هاووڵاتییەکی تری کوردستان، سوپاس.

بەڕێز جــــمــــیــل عــــەبدی سندی:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

بە رای من ئەمەی بخرێتە سەر(الحاصلین علی موافقة الجهات المختصة في الاقلیم) بۆ ئەوەی دیاری بکرێت، سوپاس.

بەڕێز د.کـەمـال عـەبدولکەریم مـحـەمـەد فـوئاد:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

بە رای من ناوێ هەر بڵێت(الجهات المختصة) لەپاشانیش ئەوە بۆ ئەوە دانراوە کە کەسانی خراپ ڕێگایان لێ بگیرێت، لەبەر ئەوە من ئەو ئیزافەیەم پێ شتێکی باشە، سوپاس.

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن:

کێ لەگـەڵ ئەوەدایە کـە دەقـەکـە وەکـو خـۆی بمێنێـتـەوە بادەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرز کرایەوە..کێ لە دژە؟ بە زۆربەی دەنگ دەقە وەکو خۆی مایەوە.

ئێستا کێ لەگەڵ یاسای پاراستنی بیانیەکانە بە گشتی، با دەست بەرزبکاتەوە؟..دەست بەرز کرایەوە.. کێ دژە؟ کەواتە بە زۆربەی دەنگ پەسەند کرا.

ئێستاش دێینە سەر خاڵی سێیەم کە ئەویش بەرچاو خستنی ڕاپۆرتی لیژنەی کاروباری دارایی وکێشەی وەکیلەکانی کەلوپەلی خواردەمەنین لە کەلار وسلێمانیدا، بڕیار وابوو لیژنەی ئابووری لەو مەسەلەیە بکۆڵێتەوە و، چەند ئەندامیکی بەڕێز بۆ چارەسەر کردنی ئەم کێشەیە سەفەریان کردووە بۆ ئەو ناوچەیە با بفەرموون ڕاپۆرتەکەیان بخوێننەوە.

بەڕێز یەحـیـا مـحـەمـەد عـەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

بۆ بەدەنگەوە چوونی سکاڵایەکی فرۆشیـارەکـان وئەنجـومـەنی شـاری کـەلار بە بڕیاری بەڕێز